

BOUŘE

A tak se zase konečně dostávám k tomu, abych vylíčil, co se dělo na výpravě Katáriů. Myslím, že jsem skončil jejich setkáním s opravdovým mořem a jejich prvním tábořením na pobřeží Jadranu. Výprava sledovala pobřeží až na jih Istrie, pak se zde lidé otočili a plavali ostrov od ostrova směrem na západ až na italský poloostrov. I Itálie vypadala úplně jinak. Její jižní ostrovy byly součástí moře a dnešní sever s nynějšími přístavy byl tehdy naopak úplně bez moře. Katáριοvé obchodovali i na někdejších ostrovech, z nichž mnohé jsou už dnes pod vodou, a přitom mířili přímo do severozápadního cípu zdejšího moře. Odtud se mají vydat pěšky, s využitím obyčejných vleků, nazpět – přímo na sever, kolem Alp domů, do kraje Mamutí řeky, tedy na Moravu. Pomalu plují na lodi, plachta se líně prohýbá a lodě se plouží daleko od sebe, aby si navzájem nebraly vítr. Je to už dlouho, co opatřili svoje lodě plachtami a odštípnutými tenkými prkny si zvedli boky lodí o dobrých dvacet centimetrů. To se může hodit, zrovna jako teď. Vítr zafoukal, na vodě se objevily miniaturní vlnky a teprve potom se rozbouřila celá hladina. Lodě se houpaly nahoru a dolů, projížděly mohutnými vlnami, a jak se do nich zakrajovaly, prkna bránila tomu, aby se do trupu dostávala voda. Přesto se spousta lidí začala věnovat odčerpávání vody ze dna lodí. Vítr se pěkně opřel do plachet a ti, kteří se domnívali, že se konečně naučili obsluhovat plachty a kormidlovat loď, doslova začínali od nuly. Řada úkonů se musela provést okamžitě a bleskurychle, jinak by loď ztratila stabilitu.

Teneka byl tou dobou už plně při síle a vyvažoval svou vahou sílu, kterou se vítr opřel do plachty člunu. Našel si místo, kde má vítr nejvyšší rychlost, a téměř kolmo proti proudu vzduchu řezal hladinu moře. Nebyl to asi nejlepší nápad, protože se na vlnách, měnících se souběžně s nasměrováním trupu lodi, námořníkům nebezpečně rozhoupalo dno jejich vratké lodi. „Stočte se jako my!“ volali na ně lidé z vedlejších plavidel. Ale Tenekova loď se přes velké houpání řítila kupředu k vyhlédnutému ostrovu takovou rychlostí, že brzo zmizela zbylým lodím z doslechu i z očí. Teneka popustil plachtu více po větru

a dal znamení kormidelníkovi, aby držel nový směr. Bylo jasné, že Teneka chce ostrov objet a zkusit najít nějaké chráněnější místo, kde by se dalo přistát. Řízení bylo spíš věcí kamarádství a demokracie, nikdo neměl loď skutečně na povel, a tak i riskování jedinců a jejich úkoly měly určitou nepřekročitelnou mez. Proto jste ostatně nemohli nikde zahlédnout supervelké lodě s palubou, složitým podpalubím a houfem poslušných námořníků. Zato velké, ovšem nízké lodě s vesly či plachtami byly k vidění nejen tady, ale vlastně kdekoli. Před desítkami tisíc let se podobné velké a dlouhé lodě, vybavené zásobami a zkušenými námořníky, vydávaly na výpravy k ostrovům jihoasijského superkontinentu. A nezůstalo jen u malých výprav. Lidé znalí navigace pluli na člunech až do samotné Austrálie. Kilometry a kilometry moře odkrajovaly jejich lehké bambusové lodě z dlouhých tras, které se lidé naučili překonávat již pradávno. Na severu, kde nebyl dostatek vhodného dřeva, si lidé vypomohli kostěnou a dřevěnou kostrou lodě, kterou pak potáhli impregnovanou kůží. Jinde, jižněji, vyrobili potah z lehounké březové kůry a zase jinde svazovali rákos do snopců a z nich vytvarovali loď, případně lodě dlabali z jednoho kmene. To podle okolností, surovin a zvyklostí.

Každopádně dnes archeologové tyto přímořské kultury znají jen málo. Poté co se po oteplení zvedlo moře o více než sto metrů, tato sídliště zmizela pod